

Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting

Betaalbare huren

Berekeningen voor het Ministerie van BZK 2021 |
Jasja Bos, Marcel Warnaar

26 mei 2021

Betaalbare huren

Berekeningen voor het Ministerie van BZK 2021

Auteurs

Jasja Bos

Marcel Warnaar

Nibud, Utrecht, 26 mei 2021

In opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Inhoud

1.	Inleiding.....	4
2.	Methode.....	5
2.1	Hoofdpijnen methodiek betaalbaarheid.....	5
2.1.1	Nibud uitgavencijfers	5
2.1.2	Vijf situaties	6
2.1.3	Huurwijzer	7
2.1.4	Drie voorwaarden	7
2.2	Uitgangspunten berekening maximale woonlasten	8
2.2.1	Inkomen.....	8
2.2.2	Uitgaven.....	8
2.2.3	Woonlasten	9
2.2.4	Energielasten	9
2.2.5	Huishoudtypen	9
3.	Resultaten	11
3.1	Algemeen.....	11
3.1.1	Maximale huur t.o.v. de normbedragen	11
3.1.2	Maximale huur t.o.v. de basisbedragen	11
3.2	Opvallende zaken	12
3.3	Voorwaarden	12
	Bijlage 1 Overige uitgaven	14
	Bijlage 2 Tabellen met maximale huur	17

1. Inleiding

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft het Nibud gevraagd om onderzoek te doen naar betaalbare huren voor verschillende huishoudtypen bij specifieke inkomensgrenzen.

In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van de Nibud uitgavencijfers. In hoofdstuk twee wordt ingegaan op de methode achter de berekening van betaalbare woonlasten. Ook staan de uitgangspunten achter de berekeningen beschreven. In hoofdstuk drie worden de bevindingen toegelicht.

2. Methode

Dit hoofdstuk gaat in op de onderzoeksmethode en op de uitgangspunten die in het onderzoek zijn meegenomen. Centraal in dit onderzoek staat de vraag wat huishoudens maximaal verantwoord aan woonlasten kunnen betalen.

2.1 Hoofdpijnen methodiek betaalbaarheid

Naast de woonlasten (huur en onderhoud) zijn er nog tal van andere uitgavenposten die in een huishouden gedaan moeten worden. Zoals verzekeringen, vervoerskosten, kleding, voeding en inventaris. Deze andere uitgaven dienen ook betaalbaar te zijn. Ze worden in dit advies 'overige uitgaven' genoemd. Het gaat dus om de uitgaven die huurders hebben exclusief huur en onderhoud van de woning.

2.1.1 Nibud uitgavencijfers

De berekeningen zijn gebaseerd op cijfermateriaal van het Nibud. Het Nibud maakt een onderscheid in basisbedragen en voorbeeldbedragen.

Basisbedragen

De basisbedragen zijn de bedragen die minimaal voor een bepaalde uitgavenpost nodig zijn. De basisbedragen zijn afhankelijk van de huishoudsamenstelling, maar onafhankelijk van het inkomen.

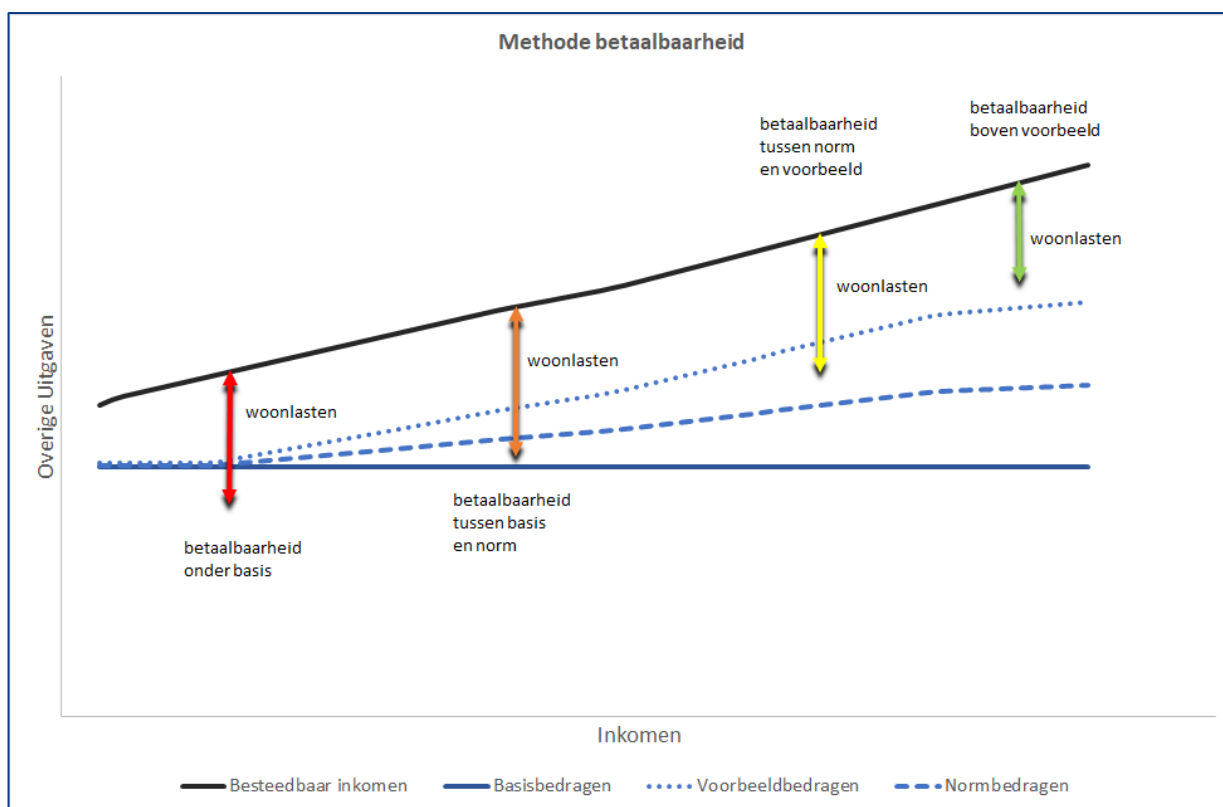
Voorbeeldbedragen

De voorbeeldbedragen zijn de uitgaven die een vergelijkbaar huishouden met een vergelijkbaar inkomen gemiddeld doet aan de verschillende uitgavenposten. Deze bedragen zijn dus zowel afhankelijk van de huishoudsamenstelling als van het inkomen. De voorbeeldbedragen komen onder andere uit het Budgetonderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Alle bedragen in dit onderzoek zijn landelijke bedragen.

Normbedrag

Het uitgangspunt voor de berekeningen is dat bij de laagste inkomens bij een maximale woonlast de basisbedragen beschikbaar moeten zijn voor de overige uitgaven; bij de hogere inkomens moeten de overige uitgaven precies tussen de basisbedragen en de voorbeeldbedragen uitkomen. Hierna zal het benodigde bedrag voor de overige uitgaven, het normbedrag worden genoemd.

Voor woonlasten is dan een bedrag beschikbaar gelijk aan het netto besteedbare inkomen minus het normbedrag voor de overige uitgaven. De methode is in figuur 1 schematisch weergegeven. Hierbij gaat het bij de verschillende bedragen om de niet-woonuitgaven.

Figuur 1: Uitgangspunten methode betaalbare huur

2.1.2 Vijf situaties

Deze opstelling leidt qua betaalbaarheid tot de volgende mogelijke situaties.

1. De betaalbaarheid van de minimale bedragen is niet mogelijk

Als hier sprake van is, is er dus niet voldoende inkomen om alle noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. Dat wil niet zeggen dat huishoudens direct in de financiële problemen komen. Huishoudens zullen dan zogenaamde overlevingstechnieken gaan toepassen. Overlevingstechnieken zijn bijvoorbeeld:

- het ophouden met het reserveren voor vervanging van noodzakelijke spullen;
- bezuinigen op noodzakelijke uitgaven, zoals gezonde voeding of sociale participatie;
- rekeningen laten liggen en schulden maken;
- afhankelijk worden van particuliere giften (bijv. voedselbank);
- illegaal inkomen verwerven.

Dit zijn echter situaties, die niet structureel kunnen voortduren zonder uiteindelijk tot problemen te leiden. Als de betaalbaarheid van de basisbedragen in het gedrang is, is dat een sterk signaal op het risico van financiële problemen.

2. De minimale bedragen zijn wel betaalbaar, maar de normbedragen niet

In dit geval is er in principe voldoende ruimte om de noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. Toch zijn deze huishoudens nog kwetsbaar. De marges zijn smal. Het niet-aanvragen van inkomensondersteuning waar recht op is, de aanwezigheid van mogelijke individuele onvermijdbare kosten (bijvoorbeeld als gevolg van ziekte), onverwachte tegenvallers, of het niet perfect met geld omgaan, kunnen alsnog voor financiële problemen zorgen. In deze situatie is er bovendien nauwelijks ruimte om iets extra's te kunnen boven het strikt noodzakelijke.

3. De normbedragen zijn wel betaalbaar, maar de voorbeeldbedragen niet.

In dit geval dienen huishoudens te bezuinigen ten opzichte van datgene wat bij hun inkomen gebruikelijk is. De bezuinigingen zijn echter niet zo groot, dat dit tot een kwetsbare positie leidt. Het Nibud schrijft hierbij niet voor op welke uitgaven precies bezuinigd wordt, alleen dat er bezuinigd wordt. Het is aan het huishouden zelf om te beslissen op welke posten men minder uitgeeft dan het voorbeeldbedrag.

4. De voorbeeldbedragen zijn net betaalbaar

In dit geval hebben huishoudens voldoende inkomen om zowel de huur als de bij hun inkomen gebruikelijke uitgaven te kunnen doen.

5. De voorbeeldbedragen zijn ruim betaalbaar

In dit geval hebben huishoudens voldoende inkomen om zowel de huur als de bij hun inkomen gebruikelijke uitgaven te kunnen doen en kunnen ze goed sparen.

2.1.3 Huurwijzer

De vijf situaties dienen ook als basis voor de resultaten uit de Nibud Huurwijzer. Waarbij het volgende resultaat

- situatie 1 krijgt de kleur donkerrood in de Huurwijzer.
- situatie 2 krijgt de kleur orangerood in de Huurwijzer.
- situatie 3 krijgt de kleur oranje in Huurwijzer.
- situatie 4 krijgt de kleur geel in de Huurwijzer.
- situatie 5 krijgt de kleur groen in de Huurwijzer.

Hierbij is de berekende normrekenhuur (uit de tabellen) het uitgangspunt en krijgt de uitslag oranje of beter als er sprake is een betaalbare huur. De uitslagen orangerood en donkerrood betreffen de niet betaalbare huren.

2.1.4 Drie voorwaarden

De basisuitgaven zijn in principe gewaarborgd. In principe, omdat aan drie voorwaarden moeten worden voldaan:

- Alle inkomensondersteuning waar recht op is wordt aangevraagd;
- Er moet goed met geld omgegaan worden;
- Er moeten weinig persoonlijk onvermijdbare uitgaven zijn.

Persoonlijk onvermijdbare uitgaven zijn uitgaven die niet voor iedereen noodzakelijk zijn, maar die wel noodzakelijk zijn voor het specifieke huishouden. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld extra ziektekosten, extra voedingskosten vanwege een dieet, hoge energiekosten bij een slecht geïsoleerde woning. Ook aflossingen op leningen zijn persoonlijk onvermijdbare uitgaven.

2.2 Uitgangspunten berekening maximale woonlasten

2.2.1 Inkomen

De woonlasten worden uitgerekend voor een aantal specifieke inkomens. Deze inkomens zijn opgegeven door het Ministerie van BZK. Dit is het bruto belastbare inkomen (fiscaal inkomen) in box 1 door werk uit loondienst van het huidige jaar. Dit inkomensbegrip komt gegeven de aannames overeen met het toetsingsinkomen voor de toeslagen, waaronder de huurtoeslag. Bij het inkomen op het sociaal minimum is uitgegaan van de volledige bijstandsuitkering volgens de Participatiewet. Dat is een netto inkomen.

Tabel 1: Inkomensgrenzen (bruto belastbaar jaarinkomen)

		Alleenstaande	Meerpersoons
P-wet	Participatiewet		
PT jong	Passend Toewijzen onder de AOW-gerechtigde leeftijd	€ 23.725	€ 32.200
PT oud	Passend Toewijzen vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd	€ 23.650	€ 32.075
DAEB	Diensten van algemeen economische belang (kerntaak woningcorporaties)	€ 40.024	€ 44.196
IAH1	Lage inkomensgrens inkomensafhankelijke huurverhoging	€ 47.077	€ 54.478
IAH2	Hoge inkomensgrens inkomensafhankelijke huurverhoging	€ 55.500	€ 74.000

Op basis van dit belastbare inkomen is voor de inkomens boven de bijstandsuitkering het netto inkomen berekend. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het betreft werk in loondienst. Dat betekent dat er rekening is gehouden met bepaalde heffingskortingen, zoals de arbeidskorting en de inkomensafhankelijke combinatiekorting. Daarnaast is rekening gehouden een de gemiddelde pensioenpremie.
- Er is onderscheid gemaakt tussen één- en tweeverdienerssituaties. Voor de tweeverdieners is een verhouding van 2:1 aangehouden. Naarmate de inkomens tussen partners meer gelijk verdeeld zijn, zal het netto inkomen van het huishouden hoger uitvallen en is er meer ruimte voor de woonlasten. Andersom zal bij een meer ongelijke verhouding het inkomen van het huishouden lager uitvallen en is er minder ruimte voor de woonlasten.
- Voor één situatie is in plaats van werk in loondienst gekeken naar inkomen uit een uitkering. Dit betreft een alleenstaande tot de AOW-leeftijd. De uitkering kan bijvoorbeeld een WIA- of WW-uitkering zijn. In tegenstelling tot de situatie met werk is hierbij geen rekening gehouden met een pensioenafdracht en wordt er geen arbeidskorting toegepast. Het netto inkomen is hierdoor lager dan in loondienst.

Naast het belastbare inkomen is het totaal besteedbaar inkomen van het huishouden berekend. Dit is het netto inkomen, vermeerderd met toeslagen en subsidies waar dit huishouden recht op heeft. Dit betreft de zorgtoeslag, kinderbijslag en het kindgebonden budget. De huurtoeslag wordt apart berekend als onderdeel van de maximale huur.

2.2.2 Uitgaven

Bij het specificeren van de basisbedragen voor de overige uitgaven is rekening gehouden met uitgaven aan sociale participatie voor zover het inkomen dat toelaat. Dat wil zeggen dat de uitgaven aan sociale participatie worden beperkt door de ruimte die overblijft als het netto besteedbare inkomen wordt verminderd met de minimaal noodzakelijke uitgaven uit het basispakket exclusief sociale participatie. Huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum kunnen een beroep doen op gemeentelijke regelingen en op kwijtschelding van lokale heffingen. De kwijtschelding geldt voor de huishoudens met de laagste inkomens. Meer informatie over de overige uitgaven staat in bijlage 1.

2.2.3 Woonlasten

Onder woonlasten voor huurders wordt in dit geval verstaan:

- Netto huur minus eventuele huurtoeslag;
- Kosten van onderhoud huis en tuin.

Uit het CBS Budgetonderzoek blijkt dat huurders in Nederland minimaal € 25 per maand kwijt zijn aan onderhoud. In de voorbeeldbedragen houden we rekening met hogere kosten al naar gelang het inkomen hoger is. Bij een netto besteedbaar inkomen van € 2.500 bijvoorbeeld, bedragen de eigen betalingen aan onderhoud € 29 per maand.

Het gaat hier onder andere om kosten voor behang, schilderwerk en de tuin.

De budgettaire ruimte wordt uitgerekend voor woonlasten. Naast de huur kunnen deze ook servicekosten bevatten. Bij het berekenen van de huurtoeslag bij de maximale rekenhuur gaan we er van uit dat alle eventuele servicekosten subsidiabel zijn.

Minimale betaalbare huur

De huur die resulteert uit de berekeningen is minimaal gelijkgesteld aan de kortingsgrens voor de huurtoeslag. Het kan voorkomen dat deze huur hoger is dan de bestedingsruimte die resulteert door het netto besteedbare inkomen te verminderen met de overige uitgaven. Dit verschijnsel doet zich voor bij grotere huishoudens met erg lage inkomens. Voor die gevallen moet bedacht worden dat de overige basis uitgaven niet allemaal gedaan kunnen worden.

2.2.4 Energielasten

In de standaardtabellen wordt er vanuit gegaan dat alleenstaanden en paren zonder kinderen in een flatwoning wonen en eenoudergezinnen en paren met kinderen in een tussenwoning. Dit heeft gevolgen voor de energielasten. De uitgaven aan gas worden vooral bepaald door het woningtype en de uitgaven aan elektriciteit door het aantal personen in het huishouden. In de berekeningen wordt uitgegaan van een gemiddeld maandbedrag voor energielasten per huishoudtype dat afhangt van het woningtype en het gemiddelde energielabel C.

2.2.5 Huishoudtypen

Vanwege de verschillende bestedingspatronen van huishoudens die verschillen in samenstelling en leeftijdscategorieën, alsmede de verschillende benadering van deze groepen in de huurtoeslag en de fiscale behandeling van het inkomen, maken we in dit rapport onderscheid in verschillende huishoudtypen, namelijk:

1. Eenpersoonshuishouden zonder kinderen vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd;
2. Eenpersoonshuishouden zonder kinderen vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd met een uitkering;
3. Eenpersoonshuishouden zonder kinderen vanaf de AOW-leeftijd;
4. Tweepersoonshuishouden zonder kinderen vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd;
5. Tweepersoonshuishouden zonder kinderen vanaf de AOW-leeftijd;
6. Eenpersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met één kind;
7. Eenpersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met twee kinderen;
8. Eenpersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met drie kinderen;
9. Eenpersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met vier kinderen;
10. Tweepersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met één kind;
11. Tweepersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met twee kinderen;
12. Tweepersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met drie kinderen;

13. Tweepersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met vier kinderen;
14. Tweepersoonshuishouden zonder kinderen vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, tweeverdieners;
15. Tweepersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met één kind, tweeverdieners;
16. Tweepersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met twee kinderen, tweeverdieners;
17. Tweepersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met drie kinderen, tweeverdieners;
18. Tweepersoonshuishouden vanaf 23 jaar tot de AOW-leeftijd, met vier kinderen, tweeverdieners.

3. Resultaten

3.1 Algemeen

De berekeningen resulteren in tabellen. Deze tabellen staan in een bijlage 2.

3.1.1 Maximale huur t.o.v. de normbedragen

In figuur 2 staan de maximale huren weergegeven. Het gaat om de maximale huur op basis van de norm overige uitgaven.

	P-wet	PT jong	PT oud	DAEB	IAH1	IAH2
1 Alleenstaande vanaf 23 jaar tot AOW-leeftijd, inkomen uit arbeid	506	752		1229	1475	1722
2 Alleenstaande vanaf 23 jaar tot AOW-leeftijd, inkomen uit uitkering	506	752		962	1234	1515
3 Alleenstaande vanaf AOW-leeftijd	752		752	1301	1489	1730
4 Paar zonder kinderen vanaf 23 jaar tot AOW-leeftijd, eenverdiener	453	752		938	1196	1741
5 Paar zonder kinderen vanaf AOW-leeftijd	752		854	1273	1641	2264
6 Eenoudergezin met 1 kind	752	960		1471	1688	1898
7 Eenoudergezin met 2 kinderen	745	917		1379	1595	1807
8 Eenoudergezin met 3 kinderen	466	839		1221	1437	1648
9 Eenoudergezin met 4 kinderen	446	834		1211	1391	1602
10 Paar eenverdiener met 1 kind	519	752		919	1150	1663
11 Paar eenverdiener met 2 kinderen	447	752		886	1053	1496
12 Paar eenverdiener met 3 kinderen	444	713		797	968	1319
13 Paar eenverdiener met 4 kinderen	442	709		798	973	1334
14 Paar zonder kinderen vanaf 23 jaar tot AOW-leeftijd, tweeverdiener	453	852		1287	1798	2574
15 Paar tweeverdiener met 1 kind	519	908		1389	1867	2664
16 Paar tweeverdiener met 2 kinderen	447	853		1273	1763	2505
17 Paar tweeverdiener met 3 kinderen	444	764		1112	1578	2309
18 Paar tweeverdiener met 4 kinderen	442	761		1141	1563	2272

P-wet: Participatiewet

PT Jong: Passend Toewijzen onder de AOW-gerechtigde leeftijd

PT oud: Passend Toewijzen vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd

DAEB: Diensten van algemeen economische belang (kerntaak woningcorporaties)

IAH1: Lage inkomensgrens inkomensafhankelijke huurverhoging

IAH2: Hoge inkomensgrens inkomensafhankelijke huurverhoging

Figuur 2: Maximale rekenhuur op basis van norm overige uitgaven

Af te lezen valt dat gemiddeld genomen de maximale huur het hoogste is voor alleenstaande ouders die de meeste bestedingsruimte hebben. Dit wordt veroorzaakt door de kindregelingen (combinatiekorting, kinderbijslag en kindgebonden budget). Paren met twee kinderen waarvan één partner werkt hebben de minste bestedingsruimte en de laagste maximale huur. Vergelijken met alleenstaande ouders is er minder bestedingsruimte door de kosten voor een extra volwassene. Als beide partners werken is er meer bestedingsruimte.

Als gekeken wordt naar de eerste kolom in figuur 2 (P-wet), dan valt op dat de maximale huur in veel gevallen lager is dan de aftoppingsgrens. Dat betekent dat huishoudens met een bijstandsuitkering met een huur op de aftoppingsgrens niet alle minimale basisbedragen kunnen betalen.

3.1.2 Maximale huur t.o.v. de basisbedragen

In figuur 3 staan de maximale huren weergegeven op basis van de basisbedragen. Doordat er wordt uitgegaan van de basisbedragen zijn de huren hoger dan in figuur 2, waarin wordt uitgegaan van de normbedragen. Bij lage inkomens liggen de normbedragen nauwelijks boven de basisbedragen. Bij hoge inkomens is het verschil tussen de basis- en de normbedragen veel groter. Daardoor zijn de huren op basis van de basisbedragen bij lage inkomens in veel gevallen nauwelijks hoger dan op basis van de normbedragen.

	P-wet	PT jong	PT oud	DAEB	IAH1	IAH2
1 Alleenstaande vanaf 23 jaar tot AOW-leeftijd, inkomen uit arbeid	511	953		1641	1938	2237
2 Alleenstaande vanaf 23 jaar tot AOW-leeftijd, inkomen uit uitkering	511	752		1314	1647	1988
3 Alleenstaande vanaf AOW-leeftijd	752		938	1742	1970	2263
4 Paar zonder kinderen vanaf 23 jaar tot AOW-leeftijd, eenverdiener	453	814		1255	1643	2293
5 Paar zonder kinderen vanaf AOW-leeftijd	752		1103	1750	2189	2931
6 Eenoudergezin met 1 kind	752	1314		1967	2225	2477
7 Eenoudergezin met 2 kinderen	745	1241		1894	2152	2404
8 Eenoudergezin met 3 kinderen	466	1099		1752	2010	2262
9 Eenoudergezin met 4 kinderen	446	1092		1745	2003	2255
10 Paar eenverdiener met 1 kind	519	849		1260	1590	2228
11 Paar eenverdiener met 2 kinderen	447	783		1194	1524	2065
12 Paar eenverdiener met 3 kinderen	444	752		1018	1348	1889
13 Paar eenverdiener met 4 kinderen	442	752		1020	1350	1891
14 Paar zonder kinderen vanaf 23 jaar tot AOW-leeftijd, tweeverdiener	453	1095		1752	2361	3286
15 Paar tweeverdiener met 1 kind	519	1237		1901	2472	3422
16 Paar tweeverdiener met 2 kinderen	447	1127		1797	2384	3269
17 Paar tweeverdiener met 3 kinderen	444	952		1621	2208	3093
18 Paar tweeverdiener met 4 kinderen	442	954		1623	2210	3095

P-wet: Participatiewet

PT Jong: Passend Toewijzen onder de AOW-gerechtigde leeftijd

PT oud: Passend Toewijzen vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd

DAEB: Diensten van algemeen economische belang (kerntaak woningcorporaties)

IAH1: Lage inkomensgrens inkomensafhankelijke huurverhoging

IAH2: Hoge inkomensgrens inkomensafhankelijke huurverhoging

Figuur 3: Maximale rekenhuur op basis van basis overige uitgaven

3.2 Opvallende zaken

Bestedingsruimte onder de basishuur/kortingsgrens

Voor dit onderzoek is de rekenhuur minimaal gelijkgesteld aan de kwaliteitskortingsgrens.

Bij paren met kinderen doet zich bij de laagste inkomens de situatie voor dat de bestedingsruimte lager is dan de minimum basishuur. Dat betekent dus dat bij een huur gelijk aan de kortingsgrens niet alle overige uitgaven uit het basispakket gedaan kunnen worden.

3.3 Voorwaarden

In paragraaf 2.1 staat in de beschrijving van de methodiek aangegeven dat er drie voorwaarden aan ten grondslag liggen. Deze spelen een rol bij de mogelijke toepassingen van deze tabellen.

Inkomensondersteuning

Ten eerste is er in de berekeningen vanuit gegaan dat het huishouden alle inkomensondersteuning krijgt waar het recht op heeft. Dit geldt voor de landelijke toeslagen, de kindregelingen als voor de lokale regelingen.

De meeste gemeenten bieden minima naast kwijtschelding van de lokale belastingen, financiële regelingen expliciet voor minima aan. Voorbeelden hiervan zijn vergoedingen voor sport of cultuuruitgaven of schoolkosten. Bij de basis overige uitgaven voor minima houden we wel rekening met uitgaven voor sociale participatie en heffingen (gemeente en waterschap). Alleen als het inkomen ontoereikend is om alle basis overige uitgaven te kunnen doen, verlagen we de overige uitgaven in verband met sociale participatie en heffingen. Mocht de vergoeding niet volledig zijn bij een betreffende gemeente dan zal de beschikbare ruimte alleen maar lager zijn en zal een huishouden meer moeten bezuinigen.

Voor huishoudens met een wat hoger inkomen zijn deze basisbedragen berekend zonder kwijtschelding van de lokale belastingen en zonder vergoedingen voor sociale participatie. De meeste lokale vergoedingen voor sociale participatie zijn bedoeld voor huishoudens met een inkomen tot een bepaald percentage van minimum (in dit geval 120 procent van de bijstandsnorm).

Het gebruik van landelijke en lokale regelingen kan worden gestimuleerd via de website www.berekenuwrecht.nl waarmee het huishouden kan berekenen of men recht heeft op bepaalde vergoedingen.

Goed met geld omgaan

Ten tweede gaan we er van uit dat de huishoudens 'goed met geld' kunnen omgaan. Om rond te kunnen komen (van een minimuminkomen) is een goed financieel beheer van het huishouden noodzakelijk. Zoals te reserveren om grote uitgaven te kunnen doen voor de vervanging van inventaris. Veel huishoudens die van een laag inkomen moeten rondkomen, voeren een goed financieel beheer, maar een deel ook niet. Deze huishoudens zouden mogelijk met begeleiding of een vorm van opleiding (budgetcursus) geholpen kunnen worden. Ook het Nibud heeft hier verschillende mogelijkheden voor (zie www.nibud.nl).

Specifiek voor het inschatten van een passende huur heeft het Nibud de Huurwijzer ontwikkeld. Deze tool maakt het voor potentiële huurders inzichtelijk of een bepaalde huur bij hun situatie past.

Geen persoonlijk onvermijdbare uitgaven

En tenslotte zijn deze berekeningen gebaseerd op het niet hebben van meer persoonlijk onvermijdbare uitgaven zoals extra kosten door ziekte, het (af)betalen van een lening of alimentatie of hogere kosten door een extra energievraag. Hebben huishoudens deze uitgaven wel, dan is de ruimte voor andere uitgaven als huur voor hen kleiner. Het vroeg signaleren van dergelijke individuele omstandigheden kan bijdragen aan de betaalbaarheid van de huur.

Bijlage 1 | Overige uitgaven

In het rapport staat beschreven hoe het basispakket en de voorbeeldbedragen in de methodiek worden toegepast. Hieronder volgt een korte uitleg van de posten waaruit de overige uitgaven bestaan. De Prijzengids en het Budget Handboek zijn publicaties van het Nibud waarin de pakketten, inclusief de overige uitgaven, uitgebreid staan beschreven.

De hoogte van de overige uitgaven wordt berekend aan de hand van referentiecijfers die het Nibud verkrijgt uit verschillende bronnen. Een belangrijke informatiebron is het Budgetonderzoek van het CBS, en daarnaast instanties als het Voedingscentrum en RVO.

Basispakket

Energie en water

Dit is 90 procent van de kosten van gemiddeld gebruik naar huishoudtype in een flatwoning. Voor gepensioneerden bedragen de kosten voor gas 100 procent van het gemiddeld verbruik.

Lokale lasten

Dit zijn de gemeentelijke- en waterschapsheffingen. Voor de meeste huishoudens met een inkomen op bijstands- en AOW-niveau wordt volledige kwijtschelding voor deze heffingen verondersteld. Voor sommige huishoudens heeft dit tot gevolg dat de maximale huur fors hoger ligt dan voor een inkomensniveau net boven het sociaal minimum waarbij geen recht meer is op kwijtschelding. In die gevallen is er voor gekozen om op bijstands- en AOW-niveau niet uit te gaan van (volledige) kwijtschelding. Dit heeft als bijkomend voordeel dat als er situaties zijn waarin er een geringe inkomensstijging optreedt en er geen recht meer is op kwijtschelding, de maximale huur nog steeds past bij het inkomen.

Telefoon, televisie, internet

De kosten van het bellen bestaat uit de kosten van een maandelijks abonnement voor een mobiele telefoon en voor elk huishouden een internetaansluiting.

Zorgverzekering

Dit is een basisverzekering met een gemiddelde aanvullende verzekering en een goedkope tandartsverzekering.

Aansprakelijkheidsverzekering

De premie is afhankelijk van de grootte van het huishouden. De premie voor de verzekering is zonder eigen risico.

Inboedelverzekering

De waarde van de inboedel is vastgesteld op basis van de inboedelmeter. Er is rekening gehouden met regionale verschillen en het glas is mee verzekerd. De premie voor de verzekering is zonder eigen risico.

Uitvaartverzekering

Voor huishoudens onder de AOW-leeftijd is een uitvaartverzekering opgenomen.

Onderwijs

Alleen school- en studiekosten voor kinderen worden gespecificeerd.

Contributies en abonnementen

Voor elke meerderjarig gezinslid is een bedrag opgenomen voor bankkosten.

Daarnaast is voor ieder lid van het huishouden een bedrag opgenomen voor contributie van een sport- of hobbyclub of een abonnement op een tijdschrift. Dit laatste valt onder het pakket voor sociale participatie.

Vervoer

Voor ieder lid van het huishouden zijn de kosten van een fiets en voor openbaar vervoer opgenomen. Voor de basisuitgaven is geen rekening gehouden met de aanwezigheid van een auto.

Kleding

Het bedrag aan kleding wordt gebaseerd op de gemiddelde aankopen van diverse kledingstukken.

Inventaris

Deze bedragen zijn gebaseerd op het Nibud-basispakket voor inventaris en onderhoud. Dit betreft o.a. de stoffering, keukeninventaris en huishoudelijk apparatuur.

Onderhoud huis en tuin

In de berekeningen is rekening gehouden met een bedrag voor onderhoud huis en tuin ter hoogte van het minimaal moeilijk vermijdbare bedrag van € 25 per maand en een hoger bedrag al naar gelang het inkomen toeneemt.

Niet-vergoede ziektekosten

We gaan er vanuit dat elk meerderjarig gezinslid het volledige verplichte eigen risico apart zet. In het basispakket is verder een bedrag opgenomen voor verbandmiddelen, aspirines e.d.

Vrijtijdsuitgaven

In het basispakket voor sociale participatie zijn de kosten opgenomen van één week vakantie zijn opgenomen.

Voeding

De bedragen zijn gebaseerd op het dieet van het Voedingscentrum en op de eerste kwartielprijzen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De hoeveelheden zijn gebaseerd op de voedingsgewoonten van de Nederlandse bevolking.

Was- en schoonmaakartikelen

Een bedrag per huishouden en een bedrag per persoon op basis van Nibud-onderzoek.

Persoonlijke verzorging

Bedrag per persoon op basis van Nibud-onderzoek.

Diversen

Hieronder vallen bijvoorbeeld kosten voor een identiteitskaart, postzegels, speelgoed.

Sociale participatie

Deelnemen aan de maatschappij is voor iedereen belangrijk, dus ook voor huishoudens met een minimum inkomen. Dit is ook één van de conclusies van het onderzoek Genoeg om van te leven (SCP / Nibud 2009).

Op basis van dit onderzoek heeft het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) een pakket samengesteld voor activiteiten in het kader van sociale participatie en ontspanning. Voor deze activiteiten zijn bedragen vastgesteld die een alleenstaande hiervoor minimaal nodig zou hebben. Met behulp van equivalentiefactoren heeft het SCP op basis van deze bedragen de kosten voor de overige huishoudtypen berekend.

De uitgaven aan de activiteiten in het kader van sociale participatie en ontspanning vallen eigenlijk onder andere posten zoals vervoer, contributies en abonnementen en huishoudelijke uitgaven.

Het bedrag voor een alleenstaande is zoveel mogelijk gebaseerd op het pakket van het SCP. Het Nibud heeft de kosten voor de overige huishoudtypen anders berekend dan het SCP, omdat het Nibud het totaalbedrag voor sociale participatie wil kunnen weergeven per type huishouden.

Voorbeeldbedragen

Naast het basispakket stelt het Nibud ook voorbeeldbedragen vast. In tegenstelling tot de basisbedragen, zijn de voorbeeldbedragen wel afhankelijk van het inkomen. De inkomensafhankelijkheid wordt voornamelijk afgeleid uit de Budgetonderzoeken van het CBS.

Omdat de inkomensafhankelijkheid per uitgavenpost kan verschillen is er geen lineair verband tussen het inkomen en het totaal van de voorbeeldbedragen, maar kan die op verschillende inkomensintervallen een verschillende hellingshoek hebben.

Er is geen pakket aan goederen voor hogere inkomens, maar we kijken per uitgavenpost hoe het bedrag zich ontwikkelt bij een hoger inkomen. Bij hogere inkomens is er een ruime mate van keuzevrijheid en is het "voorschrijven" van pakketten op detailniveau weinig zinvol.

Bijlage 2 | Tabellen met maximale huur

Toelichting op de tabellen

In de aparte bijlage met de tabellen staat een overzicht van de maximaal betaalbare huren naar huishoudtype. De volgende bedragen zijn af te lezen (indien anders aangegeven gaat het om maandbedragen):

Inkomsten

- Jaarlijks verzamelinkomen. Het belastbaar inkomen.
- Netto besteedbaar inkomen. Het besteedbare inkomen dat hoort bij het verzamelinkomen. Dit is het inkomen na aftrek van pensioenpremie en eventuele subsidies en toeslagen.

Uitgaven

- Basisbedragen. De minimaal noodzakelijke uitgaven met uitzondering van de woonlasten (huur). Deze zijn niet afhankelijk van het inkomen, maar wel van de huishoudsituatie.
- Voorbeeldbedragen. De gemiddelde uitgaven van een huishouden van een bepaalde samenstelling en een bepaald inkomen. Deze uitgaven zijn gerelateerd aan het besteedbare inkomen.
- Normbedragen. De uitgaven die precies liggen tussen de basisbedragen en de voorbeeldbedragen. Deze gemiddelde uitgaven vormen het uitgangspunt bij de bepaling van de maximale bestedingsruimte voor woonlasten. De redenatie is dat men wel wat kan inleveren ten opzichte van gemiddelde bestedingen van vergelijkbare huishoudens, maar bij een bovenminimaal inkomen wel meer uitgaven heeft dan iemand op bijstandsniveau.

Bestedingsruimte

Dit is de maximale bestedingsruimte die overblijft wanneer van het inkomen de overige uitgaven worden afgetrokken en rekening wordt gehouden met de minimaal noodzakelijke onderhoudskosten.

Huur

- Netto rekenhuur min huurtoeslag.
- Huurtoeslag. De berekende huurtoeslag.
- Netto rekenhuur. De rekenhuur is de maximale betaalbare huur inclusief huurtoeslag. Doordat de rekenhuur is berekend inclusief de huurtoeslag, behoren subsidiabele servicekosten tot deze rekenhuur. Niet subsidiabele servicekosten gaan ten koste van de bestedingsruimte.

alleenstaande, jonger dan 23 jaar

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
0	1181	898	901	900	258	255	256	234	234	234	208	208	208	442	442	442
23725	1877	898	1300	1099	953	551	752	953	551	752	0	0	0	953	551	752
23650	1874	898	1297	1098	951	551	751	951	551	751	0	0	0	951	551	751
40024	2568	898	1721	1309	1641	818	1229	1641	818	1229	0	0	0	1641	818	1229
47077	2868	898	1825	1361	1938	1011	1475	1938	1011	1475	0	0	0	1938	1011	1475
55500	3169	898	1929	1414	2237	1206	1722	2237	1206	1722	0	0	0	2237	1206	1722

alleenstaande, 23 tot AOW-leeftijd

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
1181	898	901	900	258	255	256	258	254	256	253	247	250	511	501	506	
23725	1877	898	1300	1099	953	551	752	953	558	752	0	184	0	953	742	752
23650	1874	898	1297	1098	951	551	751	951	556	751	0	186	190	951	742	752
40024	2568	898	1721	1309	1641	818	1229	1641	818	1229	0	0	0	1641	818	1229
47077	2868	898	1825	1361	1938	1011	1475	1938	1011	1475	0	0	0	1938	1011	1475
55500	3169	898	1929	1414	2237	1206	1722	2237	1206	1722	0	0	0	2237	1206	1722

alleenstaande, 23 tot AOW-leeftijd, uitkering

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
1181	898	901	900	258	255	256	258	254	256	253	247	250	511	501	506	
23725	1553	898	1001	950	630	527	578	564	534	564	188	168	188	752	702	752
23650	1550	898	999	948	627	527	577	562	531	562	190	170	190	752	701	752
40024	2240	898	1602	1250	1314	610	962	1314	610	962	0	0	0	1314	610	962
47077	2574	898	1723	1310	1647	822	1234	1647	822	1234	0	0	0	1647	822	1234
55500	2917	898	1842	1370	1988	1043	1515	1988	1043	1515	0	0	0	1988	1043	1515

alleenstaande, AOW-leeftijd en ouder

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
1392	897	936	917	470	431	451	374	374	374	378	378	378	752	752	752	
23725	1865	897	1285	1091	942	554	748	942	530	530	0	222	222	942	752	752
23650	1861	897	1282	1089	938	554	746	938	528	528	0	225	225	938	752	752
40024	2669	897	1777	1337	1742	861	1301	1742	861	1301	0	0	0	1742	861	1301
47077	2898	897	1858	1378	1970	1008	1489	1970	1008	1489	0	0	0	1970	1008	1489
55500	3193	897	1963	1430	2263	1197	1730	2263	1197	1730	0	0	0	2263	1197	1730

paar zonder kinderen, jonger dan 23 jaar eenverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
1742	1479	1479	1479	238	238	238	234	234	234	208	208	208	442	442	442	
32200	2333	1491	1731	1611	814	574	694	814	574	694	0	0	0	814	574	694
32075	2329	1491	1727	1609	809	573	691	809	573	691	0	0	0	809	573	691
44196	2777	1491	2126	1808	1255	620	938	1255	620	938	0	0	0	1255	620	938
54478	3167	1491	2386	1938	1643	748	1196	1643	748	1196	0	0	0	1643	748	1196
74000	3821	1491	2595	2043	2293	1189	1741	2293	1189	1741	0	0	0	2293	1189	1741

paar zonder kinderen, 23 tot AOW-leeftijd eenverdiener																
inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	1742	1479	1479	1479	238	238	238	238	238	238	215	215	215	453	453	453
32200	2333	1491	1731	1611	814	574	694	814	577	639	0	113	113	814	690	752
32075	2329	1491	1727	1609	809	573	691	809	573	637	0	116	116	809	689	752
44196	2777	1491	2126	1808	1255	620	938	1255	620	938	0	0	0	1255	620	938
54478	3167	1491	2386	1938	1643	748	1196	1643	748	1196	0	0	0	1643	748	1196
74000	3821	1491	2595	2043	2293	1189	1741	2293	1189	1741	0	0	0	2293	1189	1741

paar zonder kinderen, AOW-leeftijd en ouder																
inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	1962	1478	1478	1478	458	458	458	376	376	376	376	376	376	752	752	752
32200	2620	1478	1984	1731	1112	606	859	1112	554	859	0	198	0	1112	752	859
32075	2611	1478	1976	1727	1103	606	854	1103	551	854	0	202	0	1103	752	854
44196	3262	1478	2432	1955	1750	796	1273	1750	796	1273	0	0	0	1750	796	1273
54478	3703	1478	2573	2026	2189	1093	1641	2189	1093	1641	0	0	0	2189	1093	1641
74000	4450	1478	2813	2146	2931	1596	2264	2931	1596	2264	0	0	0	2931	1596	2264

eenoudergezin met 1 kind																
inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
0	1642	1161	1181	1171	456	436	446	420	420	420	332	332	332	752	752	752
23725	2504	1161	1869	1515	1314	606	960	1314	456	960	0	297	0	1314	752	960
23650	2501	1161	1868	1514	1311	604	958	1311	454	958	0	298	0	1311	752	958
40024	3162	1161	2153	1657	1967	975	1471	1967	975	1471	0	0	0	1967	975	1471
47077	3421	1161	2236	1698	2225	1150	1688	2225	1150	1688	0	0	0	2225	1150	1688
55500	3675	1161	2320	1741	2477	1318	1898	2477	1318	1898	0	0	0	2477	1318	1898

eenoudergezin met 2 kinderen																
inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	1854	1445	1445	1445	384	384	384	383	383	383	362	362	362	745	745	745
23725	2717	1445	2094	1769	1241	592	917	1241	426	917	0	326	0	1241	752	917
23650	2713	1445	2091	1768	1238	592	915	1238	425	915	0	328	0	1238	752	915
40024	3374	1445	2475	1960	1894	864	1379	1894	864	1379	0	0	0	1894	864	1379
47077	3633	1445	2559	2002	2152	1039	1595	2152	1039	1595	0	0	0	2152	1039	1595
55500	3887	1445	2640	2042	2404	1209	1807	2404	1209	1807	0	0	0	2404	1209	1807

eenoudergezin met 3 kinderen																
inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	2058	1789	1789	1789	242	242	242	242	242	242	224	224	224	466	466	466
23725	2920	1789	2309	2049	1099	579	839	1099	426	839	0	326	0	1099	752	839
23650	2917	1789	2306	2047	1096	579	838	1096	425	838	0	328	0	1096	752	838
40024	3577	1789	2851	2320	1752	690	1221	1752	690	1221	0	0	0	1752	690	1221
47077	3837	1789	2935	2362	2010	864	1437	2010	864	1437	0	0	0	2010	864	1437
55500	4090	1789	3017	2403	2262	1034	1648	2262	1034	1648	0	0	0	2262	1034	1648

eenoudergezin met 4 kinderen

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenhuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenhuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	2225	1962	1962	1962	235	235	235	235	235	235	211	211	211	446	446	446
23725	3087	1962	2478	2220	1092	576	834	1092	426	834	0	326	0	1092	752	834
23650	3084	1962	2475	2218	1089	576	833	1089	425	833	0	328	0	1089	752	833
40024	3744	1962	3032	2497	1745	676	1211	1745	676	1211	0	0	0	1745	676	1211
47077	4004	1962	3186	2574	2003	779	1391	2003	779	1391	0	0	0	2003	779	1391
55500	4257	1962	3269	2615	2255	949	1602	2255	949	1602	0	0	0	2255	949	1602

paar met 1 kind eenverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenhuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenhuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	1933	1646	1646	1646	261	261	261	261	261	261	258	258	258	519	519	519
32200	2524	1646	1918	1782	849	577	713	849	580	609	0	143	143	849	723	752
32075	2519	1646	1913	1780	844	577	710	844	578	607	0	145	145	844	723	752
44196	2938	1646	2327	1987	1260	578	919	1260	578	919	0	0	0	1260	578	919
54478	3270	1646	2527	2087	1590	709	1150	1590	709	1150	0	0	0	1590	709	1150
74000	3912	1646	2777	2211	2228	1097	1663	2228	1097	1663	0	0	0	2228	1097	1663

paar met 2 kinderen eenverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenhuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenhuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	2145	1882	1882	1882	236	236	236	236	236	236	211	211	211	447	447	447
32200	2736	1923	2144	2033	783	562	672	783	565	609	0	143	143	783	708	752
32075	2732	1923	2139	2031	778	562	670	778	562	607	0	145	145	778	707	752
44196	3150	1923	2538	2230	1194	579	886	1194	579	886	0	0	0	1194	579	886
54478	3482	1923	2865	2394	1524	582	1053	1524	582	1053	0	0	0	1524	582	1053
74000	4026	1923	3061	2492	2065	926	1496	2065	926	1496	0	0	0	2065	926	1496

paar met 3 kinderen eenverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenhuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenhuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	2349	2086	2086	2086	235	235	235	235	235	235	209	209	209	444	444	444
32200	2940	2301	2381	2341	607	527	567	609	530	570	143	132	143	752	662	713
32075	2935	2301	2380	2341	602	523	563	603	524	563	145	127	145	748	651	708
44196	3353	2301	2742	2522	1018	577	797	1018	577	797	0	0	0	1018	577	797
54478	3686	2301	3062	2681	1348	588	968	1348	588	968	0	0	0	1348	588	968
74000	4230	2301	3442	2872	1889	748	1319	1889	748	1319	0	0	0	1889	748	1319

paar met 4 kinderen eenverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenhuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenhuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	2515	2252	2252	2252	234	234	234	234	234	234	208	208	208	442	442	442
32200	3107	2465	2556	2510	609	518	564	609	521	566	143	117	143	752	638	709
32075	3102	2465	2552	2508	604	518	561	605	519	562	145	117	145	750	636	707
44196	3520	2465	2908	2687	1020	577	798	1020	577	798	0	0	0	1020	577	798
54478	3853	2465	3221	2843	1350	595	973	1350	595	973	0	0	0	1350	595	973
74000	4397	2465	3581	3023	1891	776	1334	1891	776	1334	0	0	0	1891	776	1334

paar 23-AOW tweeverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	1742	1479	1479	1479	238	238	238	238	238	238	215	215	215	453	453	453
32200	2616	1491	1977	1734	1095	609	852	1095	612	852	0	113	0	1095	725	852
32075	2608	1491	1969	1730	1087	608	847	1087	608	847	0	116	0	1087	724	847
44196	3277	1491	2421	1956	1752	822	1287	1752	822	1287	0	0	0	1752	822	1287
54478	3889	1491	2617	2054	2361	1235	1798	2361	1235	1798	0	0	0	2361	1235	1798
74000	4820	1491	2915	2203	3286	1862	2574	3286	1862	2574	0	0	0	3286	1862	2574

Paar met 1 kind, 23-AOW, tweeverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	1933	1646	1646	1646	261	261	261	261	261	261	258	258	258	519	519	519
32200	2915	1646	2305	1976	1237	578	908	1237	581	908	0	143	0	1237	724	908
32075	2907	1646	2297	1971	1229	578	904	1229	579	904	0	145	0	1229	724	904
44196	3583	1646	2672	2159	1901	876	1389	1901	876	1389	0	0	0	1901	876	1389
54478	4157	1646	2855	2251	2472	1262	1867	2472	1262	1867	0	0	0	2472	1262	1867
74000	5113	1646	3162	2404	3422	1906	2664	3422	1906	2664	0	0	0	3422	1906	2664

Paar met 2 kinderen, 23-AOW, tweeverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	2145	1882	1882	1882	236	236	236	236	236	236	211	211	211	447	447	447
32200	3083	1923	2472	2197	1127	578	853	1127	581	853	0	143	0	1127	724	853
32075	3075	1923	2463	2193	1119	578	849	1119	579	849	0	145	0	1119	724	849
44196	3757	1923	2970	2447	1797	750	1273	1797	750	1273	0	0	0	1797	750	1273
54478	4347	1923	3165	2544	2384	1142	1763	2384	1142	1763	0	0	0	2384	1142	1763
74000	5238	1923	3450	2687	3269	1742	2505	3269	1742	2505	0	0	0	3269	1742	2505

Paar met 3 kinderen, 23-AOW, tweeverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	2349	2086	2086	2086	235	235	235	235	235	235	209	209	209	444	444	444
32200	3287	2301	2677	2489	952	576	764	952	579	764	0	143	0	952	722	764
32075	3278	2301	2668	2485	943	576	759	943	577	759	0	145	0	943	722	759
44196	3960	2301	3320	2810	1621	603	1112	1621	603	1112	0	0	0	1621	603	1112
54478	4551	2301	3561	2931	2208	948	1578	2208	948	1578	0	0	0	2208	948	1578
74000	5441	2301	3869	3085	3093	1525	2309	3093	1525	2309	0	0	0	3093	1525	2309

Paar met 4 kinderen, 23-AOW, tweeverdiener

inkomen		overige uitgaven			bestedingsruimte			rekenuur min huurtoeslag			huurtoeslag			rekenuur		
verzamel (jaar)	besteedbaar	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm	basis	voorbeeld	norm
	2515	2252	2252	2252	234	234	234	234	234	234	208	208	208	442	442	442
32200	3454	2465	2850	2657	954	569	761	954	572	761	0	143	0	954	715	761
32075	3445	2465	2842	2654	945	568	756	945	568	756	0	145	0	945	713	756
44196	4127	2465	3430	2947	1623	658	1141	1623	658	1141	0	0	0	1623	658	1141
54478	4718	2465	3760	3112	2210	916	1563	2210	916	1563	0	0	0	2210	916	1563
74000	5608	2465	4112	3288	3095	1449	2272	3095	1449	2272	0	0	0	3095	1449	2272